

Euroopa
Komisjon

MÄRTS 2012 | Nr 46

Keskkond

Keskkonna peadirektoraadi ajakiri

Eurooplastele

Keskkonna ees seisev
majanduslik katsumus

EFE juhtkiri

Mitmeaastane finantsraamistik, mille üle ELi liikmesriikide valitsused parasjagu läbirääkimisi peavad, määratleb liidu kuluveesmärgid aastateks 2014–2020 ja sätestab eelarveraamistiku ELi 2020. aasta strateegia rakendamiseks.

Esimest korda peavad kõik ELi peamised poliitikavaldkonnad andma märkimisväärse panuse liidu kliimaeesmärkide saavutamisse, eraldades vähemalt 20 % oma rahalistest vahenditest kliimaga seotud tegevustele. Programmi LIFE järgmiseks seitsmeks aastaks kavandatud rahalised vahendid suurenevad 2,1 miljardilt eurolt 3,6 miljardi euroni. 25 % vahenditest eraldatakse uuele kliimameetmete alamprogrammile ning vähemalt 50 % keskkonna alamprogrammi eelarvevahenditest eraldatakse looduskaitset ja bioloogilist mitmekesisust toetavatele projektidele.

Uus programm rajaneb olemasoleva programmi LIFE+ edul. Keskkonna alamprogrammil on kolm esmatähtsat valdkonda: keskkonna ja ressursside tõhusus; bioloogilise mitmekesisus, mis keskendub Natura 2000-ile; ning keskkonnajuhtimine ja teave, mis toetavad keskkonnateemalist suhtlust ja keskkonnateadlikkuse suurendamist. Ette on nähtud ka vabaühenduste toetamine.

Kliimameetmete alamprogramm keskendub kliimamuutuse leevendamisele, kliimamuutusega kohanemisele ning kliima juhtimisele ja teabele.

Uus poliitikaraamistik lihtsustab temaatiliste esimeste seadmist mitmeaastastele tööprogrammidele, mille komisjon koostöös liikmesriikidega ette valmistab. Need kestavad vähemalt kaks aastat ning võimaldavad programmil paremini järgida ELi keskkonna- ja kliimapolitiikat ning esimesi.

Komisjon on teinud määruse ettepaneku – vastutus selle vastuvõtmise eest läheb nüüd üle nõukogule ja Euroopa Parlamendile.

KESKKONNATEEMAD INTERNETIS

Kas tahate teada, mida Euroopa Liit keskkonna kaitsmiseks teeb, mis on integreeritud tootepoliitika või millised on ökomärgise saamise tingimused? Kõige selle kohta saate teavet keskkonna peadirektoraadi veebilehelt: ec.europa.eu/environment/index_et.htm

ÕIGUSALANE TEAVE

Euroopa Komisjon ega ükski komisjoni nimel tegutsev isik ei vastuta käesolevas väljaandes leiduva teabe kasutusviiside eest; samuti mitte võimalike vigade eest, mis võivad vaadatuna hoolikale ettevalmistusele ja korduvale kontrollimisele siiski ilmned.

Trükitud taaskasutatud paberile, millele on antud ELi ökomärgis (ec.europa.eu/environment/ecolabel)

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2012
ISSN 1831-5771

© Euroopa Liit, 2012

© Illustratsioonid: Laurent Durieux

Allikale viitamisel on teksti reprodutseerimine lubatud.

Fotode reprodutseerimine ei ole lubatud.

Printed in Belgium

Keskfond Eurooplastele

ec.europa.eu/environment/news/efe/index.htm

TEAVE VÄLJAANDE KOHTA

Keskfond Eurooplastele on kord kvartalis ilmuv väljaanne, mida annab välja Euroopa Komisjoni keskkonna peadirektoraat. See on saadaval bulgaaria, hispaania, tšehhi, saksa, eesti, kreeka, inglise, prantsuse, itaalia, leedu, poola, portugali ja rumeenia keeles.

Tellimine on tasuta.

Võite ajakirja tellida, kasutades ajakirjas olevat tellimusvormi või internetis aadressil http://ec.europa.eu/environment/maillingregistration/main/mailling_reg.cfm

Peatoimetaja: Róbert Konrád

Korraldaja: Jonathan Murphy

Lisainfo saamiseks võtke palun ühendust teabeosakonnaga: http://ec.europa.eu/environment/contact/form_en.htm

Teave ja dokumendid:

http://ec.europa.eu/environment/contact/form_en.htm

Keskfond Eurooplastele veebileht:

<http://ec.europa.eu/environment/news/efe/index.htm>

Sisu

- 03 Heitkogustega kauplemise süsteem laieneb lennuliiklusele
- 04 Durbanis saavutatud kliimaalasele läbimurdele tuginemine
- 06 Kliimameetmete asetamine ELi poliitika keskmesse
- 08 EMASi auhindadega tunnustatakse erakordset keskkonnajuhtimist
- 09 Ressursitõhususe strateegiat arendatakse edasi
- 10 Ökoinnovatsioon rohelise kasvu saavutamiseks
- 11 Natura 2000 raamistiku rahastamine
- 12 Tulemuste hindamine toetab uusi ökotehnoloogiaid
- 13 Euroopa taimede, molluskite ja mageveekalade arvukus on muret tekitavas languses
- 14 LIFE'i toetus Euroopa ohustatud liikidele
- 15 Uued väljaanded / Agenda
- 16 Lühidalt uudiseid

Heitkogustega kauplemise süsteem laieneb lennuliiklusele

Euroopa Liidu teedrajavat heitkogustega kauplemise süsteemi laiendati aasta alguses: nüüd hõlmab see ka kõiki ELi lennujaamadesse saabuvasid ja sealt väljuvasid riigisiseseid ning rahvusvahelisi lende.

Tänu lennuliikluse odavnemisele kasvab lennureisijate hulk ja lennukite tekitatavad heitkogused suurenevad kiiresti. Kliimale avalduva negatiivse mõju leevendamiseks kiitis EL 2008. aastal heaks õigusaktid, millega lisati heitkogustega kauplemise süsteemi 1. jaanuarist 2012 ka lennundus. Vahepeal tegi Euroopa Komisjon lennundusvaldkonna esindajate ja riikide ametiasutustega selle nimel tihedat koostööd.

Kuigi heitkogustega kauplemise süsteemi seadsid kahtluse alla mõned USA lennufirmad ja lennundusühingud, toetas laiendamist ka Euroopa Kohus. 2011. aastal tehtud määruses leidsid Luxembourgis asuvad kohunikud, et süsteem on seaduslik. See ei riku territoriaalsuse põhimõtet ega kolmandate riikide suveräänsust, sest hõlmab vaid operaatoreid, kelle lennuvahendid saavad ELi lennujaama või väljuvad ELi lennujaamast.

Süsteemi kasutuselevõtuks on komisjon kehtestanud võrdlusindeksi, mille põhjal jagatakse operaatoritele tasuta kasvuhoonegaaside saastekvoote. 2012. aasta jooksul jagatakse tasuta 85% saastekvootidest ja 15% tuleb hankida oksjonilt. Aastatel 2013–2020 pannakse oksjonile sama kogus, 82% antakse tasuta ning 3% jäetakse reservi kiiresti kasvavate lennufirmade ja uute turule sisenejate jaoks.

Teatud lendudele süsteemi ei kohaldata: kergelennukid, väikesed kommertsoperaatorid, lennud riigi- ja valitsusasjades ning sõjaväe, politsei, tolli ja päästelennuvahendid.

Komisjoni hinnangul peaks süsteemi tegelik kulu lennufirmadele olema mandritevahelise lennu puhul alla kahe euro reisija kohta ühel suunal.

Järgmised sammud

Alates heitkogustega kauplemise süsteemi kasutuselevõtust 2005. aastal on see 2010. aastaks aidanud vähendada keskmist heitkogust kaitise (nt tehase ja elektrijaama) kohta enam kui 17 000 tonni CO₂. 2013. aastal, mil algab uus kauplemisperiood, tehakse süsteemi tugevdamiseks mitu muudatust.

Muudatused hõlmavad oksjonil ostetava saastekvootide osakaalu suurendamist nii, et vähemalt pool tulust kulutatakse kliimamuutusega võitlemisele ning väikese süsinikusaldusega majanduse arendamisele. Lisaks on komisjon pakkunud välja uued rakendamiseeskirjad kasvuhoonegaaside heite seire ja aruandluse kohta ning ELi heitkogustega kauplemise süsteemi tõendamise ja tõendajate akrediteerimise kohta. Eeskirjad muudavad seire ja aruandluse täpsemaks ja läbipaistvamaks ning aitavad tõendajatel kontrollida enam kui 10 000 energiamahuka kaituse ja sadade lennuoperaatorite esitatud aruandeid. Süsteemi laiendatakse 2013. aastal ka naftakemikaalide, ammoniaagi- ja alumiiniumitööstusele.

Tulevikku silmas pidades kaalub komisjon eri võimalusi merenduse heite vähendamiseks; üheks selliseks võimaluseks on merenduse heite lisamine Euroopa heitkogustega kauplemise süsteemi. 🌍

Lisateave

<http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/>

© Shutterstock

🎯 Durbanis saavutatud kliimaalasele läbimurdele tuginemine

ÜRO kliimakonverentsil Lõuna-Aafrikas Durbanis vahetult enne jõule saavutatud kokkuleppega ärgitati rahvusvahelisi strateegiaid astuma kliimamuutusega võitlemisel uude faasi, kehtestades selge raamistiku edasisteks sammudeks, mis hõlmavad ligikaudu 200 riiki. Euroopa Liit tegeleb koostatud tegevuskava täitmisega.

© Euroopa Liit

„Me ei oleks nõustunud uue Kyoto kohustuste perioodiga, kui poleks saanud vastutasuks edasist tegevuskava, milles peavad osalema kõik riigid.“

*Connie Hedegaard,
ELi kliimavoliniku*

Euroopa Liit on algusest peale andnud selgelt mõista, et ootab Durbanist ambitsioonikaid tulemusi. Pelgalt varasematel tippkohtumistel Kopenhaagenis ja Cancunis vastavalt 2009. ja 2010. aastal tehtud otsuste täitmisest ei piisa. EL hoidis pikkadel läbirääkimistel juhirolli, saavutades oma peamise eesmärgi: sõlmida kokkulepe töötamiseks välja õiguslik raamistik, mida kohaldatakse riikidele, mille arv on Kyoto protokolliga võrreldes rohkem kui viis korda suurem.

ELi kliimavoliniku Connie Hedegaardi kommentaar tulemustele: „Me ei oleks nõustunud uue Kyoto kohustuste perioodiga, kui poleks saanud vastutasuks edasist tegevuskava, milles peavad osalema kõik riigid. Kyoto protokoll jagab maailma kaheks kategooriaks, ent nüüd saame süsteemi, mis kajastab tänapäeva tiheidalt läbipõimunud maailma.“

Kyoto protokollile tulevik

Lühiajalises plaanis püütakse viia lõpule Kyoto protokolliga ette võetu – see seob Kyoto protokollile uue režiimiga; teine kohustuste periood algab 1. jaanuaril 2013, mil praegune periood lõpeb. EL peab tegema otsuse oma heitkoguste vähendamise eesmärkide kohta, mis tähendab arutelu selle üle, kas olemasolevat 20% eesmärki tuleks kergitada 30%ni. Kõik protokollile allkirjutanud peavad esitama oma eesmärgid ÜRO-le maiks.

Vaja on lahendada ka mitu tehnilist küsimust. Esiteks see, kas teine kohustuste periood peaks kestma viis aastat – nagu selle eelkäija – või kaheksa aastat ehk 2020. aastani, mil jõustub uus juriidiliselt siduv kliimakokkulepe, mis on kooskõlas Durbani platvormiga.

Teine puudutab ligikaudu 10 miljardi kasutamata Kyoto ühiku (lubatud koguste ühiku) saatust. Tegu on selliste riikide nagu Venemaa, Ukraina ja mõne ELi Kesk- ja Ida-Euroopa liikmesriigi heitkoguste ülejääkidega, sest nende tööstustoodang ja seega ka heitkogused jäid 1997. aastal kokkulepitud eesmärkidest tunduvalt väiksemaks. Ühelt poolt peaks lubatud koguste ühikute omanikel olema õigus neid müüa või nendega kaubelda, teiselt poolt ei aitaks see lahendus kaasa heitkoguste vähendamisele. Maakasutusele, maakasutuse muutusele ja metsandusele tuleb kehtestada uued arvestuseeskirjad. Kui kõik laabub, tuleks lahendamata küsimustes jõuda kokkuleppele järgmiseks kohtumiseks, mis toimub Kataris aasta lõpus.

Durbani pakett

Kaugemas perspektiivis koondub tähelepanu Durbani paketile, mille keskmes oli Durbani tőhusama tegevusplatvormi nimelise protsessi käivitamine. Seeläbi töötatakse välja juriidiliselt siduv raamistik, mis kohaldub kõigile 195-le ÜRO kliimakonventsiooni liikmele. See raamistik tuleb vastu võtta 2015. aastaks ja seda tuleb asuda rakendama hiljemalt 2020. aastal.

Esimesel ajavahemikul kehtestati Kyoto protokolliga heitkoguste vähendamise kohustus vähem kui 40 osalejale, kelle heitkogused moodustavad maksimaalselt 30% üleilmsetest heitkogustest. Kuna Venemaa, Jaapan ja Kanada olid vastu mis tahes kohustustele teisel perioodil, väheneb üleilmne kaetus koguni 15-16%ni, millest EL moodustab vaid 11%. Seepärast on kõiki maailma suurimaid riike hõlmav uus raamistik sedavõrd vajalik. See tagab esimest korda selle, et kõik riigid – nii arenenud riigid kui ka arengumaad – on võrdselt kohustatud vähendama või piirama heitkoguseid. Arengumaad tekitavad juba rohkem kasvuhooonegaase kui arenenud maad ja 2020. aastaks moodustavad nende heitkogused kaks kolmandikku üleilmsetest heitkogustest.

Durbani tőhusama tegevusplatvormi ettevalmistamine toimub uues ad hoc-töörühmas ÜRO kliimakonventsiooni (UNFCCC) sekretariaadis, mille tööplaan pannakse paika 2012. aasta esimeses pooles ja mis saab sisse uue hoo järgmisel läbirääkimiste sessioonil, mis toimub Bonnis juunis.

ELi ja Väikeste Saareriikide Liidu (AOSIS) algatusel tehakse jõupingutusi ka selleks, et täita nn ambitsioonilünk riikide poolt 2020. aastaks antud heitkoguste vähendamise lubaduste ja eesmärgi vahel hoida üleilmne soojenemine alla 2°C võrreldes tööstuseelisel ajal täheldatud tasemega.

Durbanis käivitati uus Roheline Kliimafond, mis tegutseb ühe peamise kanalina, mille kaudu jaotatakse 100 miljardit dollarit, mille arenenud maailm on lubanud igal aastal kuni 2020. aastani eraldada, et aidata arengumaid nende leevendamispüüdlustes. Ajutise sekretariaadi juhatuse liikmete nimetamise tähtjaks määrati märtsi lõpp ja vajaliku rahastamise tagamisega tegeletakse, et fond saaks kiiresti tegevust alustada. Praeguse seisuga panustab Saksamaa 40 miljonit eurot ja Taani 15 miljonit eurot.

ELi palvel hakatakse nüüd kaaluma kliimakuimsimusi seoses põllumajandusega ja luuakse uus turupõhine mehhanism, et suurendada heitkoguste vähendamise meetmete tasuvust.

Liitude kinnistamine

EL soovib täiendavalt arendada liite, mille ta sõlmis Durbanis vähim arenenud riikide ja AOSISiga, et suuremate ambitsioonidega riikidel oleks võimalik teha enam, kui kõik UNFCCC liikmed on valmis astuma konkreetseid samme.

Nagu volinik Hedegaard selgelt mõista andis, ei kavatse EL jalgu kõlgutada ja suure leppe sõlmimist ootama jääda. Samal ajal jätkab ta taastuenergia arendamist ja energiatõhususe suurendamist ning uurib heitkoguste edasise tőhusama vähendamise võimalusi. ☺

Lisateave

<http://ec.europa.eu/clima/policies/international/negotiations/>

Kliimameetmete asetamine ELi poliitika keskmesse

ELi kõik peamised tegevusvaldkond peavad andma oma panuse kliimamuutusega võitlemisse Euroopa Komisjoni esitatud mitmeaastaste eelarvettepanekute raames. Need näitavad selgelt, et liidu kliimameetmete strateegia on jõudmas uude faasi.

Uus programm LIFE

Komisjon teeb ettepaneku kolmekordistada programmi LIFE rahastamist kliimaga seotud tegevusteks 800 miljoni euroni seitsme aasta jooksul. Kliimavolinik Connie Hedegaard: „See võimaldab meil suurendada piirkondlike väikese süsinikusaldusega ja kliimale vastupidavate strateegiatega ning VKEde, vabaühenduste ja kohalike omavalitsusüksuste väikese ulatusega kliimaprojektide toetust.“ Kliimameetmete alamprogrammis toetatakse meetmeid, mis vähendavad kasvuhoonegaaside heidet (leevendamine) ja suurendavad vastupanu kliimamuutusele (kohanemine). See edendab ka kliimapolitiikat, mille eesmärk on suurendada teadlikkust ja parandada teabevahetust.

ELi peamised kliima- ja energiaeesmärgid 2020. aastaks on paika pandud: vähendada kasvuhoonegaase 20%, suurendada energiatõhusust 20% ja rahuldada 20% energiavajadusest taastuvate allikate abil.

Eesmärgid on ambitsioonikad, ent lähtuvad soovist luua jätkusuutlik, väikese süsinikusaldusega ja kliimale vastupidav majandus, mis suurendab Euroopa konkurentsivõimet, loob rohelisemad töökohad ning suurendab energeetilist julgeolekut. Eesmärkide saavutamine nõuab pidevat pingutust ja investeeeringuid. Näiteks pelgalt leevendamismeetmetele kulub hinnanguliselt ligikaudu 125 miljardit eurot aastas.

Suur osa sellest tuleb erainvestoritelt, ent oma osa on ka ELi enda eelarvel, mis moodustab ligikaudu 1% kõigi liikmesriikide rahvamajanduse kogutulust. See võib riiklike kulutusi ergutada ja pakkuda pikaajalist prognoositavust. See võib lisada väärtust, võimaldades investeeeringuid liikmesriikidesse, millel on suur potentsiaal vähendada heitkoguseid tasutavalt, ent suhteliselt väike investeerimissuutlikkus.

Kliimameetmete süvalaiendamine

Komisjon kasutab oma eelarvettepanekuid aastateks 2014-2020 ehk mitmeaastast finantsraamistikku kliimameetmete süvalaiendamiseks üle kõigi ELi tegevuste, et maksimeerida sünergia ja tagada kulutustele vastav tulu. Eraldiseisva, kaitsva struktuuriga kliimameetmete fondi asemel on komisjonil kavas märkimisväärselt suurendada kliimameetmete saavutamisele kulutatavat osa eelarvest – vähemalt 20%ni –, panustades

kõigi peamiste kuluvalkondade kaudu, nagu piirkondlikud toetused, põllumajandus, teadus ja innovatsioon.

EL võib esimesena maailmas laiendada kliimameetmeid kogu oma eelarvele. Selle lähenemisviisi puhul on tegu nihkega strateegias, sest liit püüdleb targa, jätkusuutliku ja kaasava majanduse poole kooskõlas Euroopa 2020. aasta kasvustrateegiaga, kus viie peamise eesmärgi seas on ka kliima- ja energiaeesmärgid. Olemasolev ELi eelarve juba rahastab kliimaga seotud investeeeringuid, nagu energiatõhusust ja taastuenergiaallikate paremaid võrguühendused, ent need moodustavad aastastest kogukulust vaid 5-7%.

Liikmesriikide valitsused ja Euroopa Parlament peavad läbirääkimisi komisjoni ettepaneku üle seoses mitmeaastase finantsraamistikuga. Kui saavutatakse kokkulepe ettepanekute elluviimiseks, tähendab see ELi tegevuse rahastamist aastatel 2014-2020 ligikaudu 1000 miljardit euro ulatuses ning ligikaudu 200 miljardit eurot on kliimaga seotud projektide ja programmide jaoks liidus ja kaugemal.

Peamine panus tuleb ELi väljakujunenud poliitikavaldkondadest, nagu põllumajandus, teadus ja innovatsioon, ning säästva arengu ja konkurentsivõime edendamiseks kõigis Euroopa piirkondades. Komisjon teeb näiteks ettepaneku, et liidu arenevad piirkonnad – need, mille SKP on üle 75% ELi keskmisest – eraldaksid vähemalt 20% Euroopa Regionaalarengu Fondilt saadud vahenditest investeeeringuteks energiatõhususse ja taastuenergiasse. Ka vähem arenenud piirkonnad peaksid eraldama vähemalt 6% vahenditest.

© Shutterstock

Komisjonil kavas märkimisväärselt suurendada kliimaeesmärkide saavutamisele kulutatavat osa eelarvest – vähemalt 20%ni –, panustades kõigi peamiste kuluvaldkondade kaudu, nagu piirkondlikud toetused, põllumajandus, teadus ja innovatsioon.

Uus Euroopa Ühendamise Rahastu, mis ettepaneku kohaselt peaks transpordi, energeetika ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia taristu tarbeks saama 50 miljardit eurot, toetab tarkade võrkude arendust ja lõimitud energiatootmist taastuvatest energiaallikatest, võimaldades üleminekut väikese süsinikusaldusega majandusele.

Olulise panuse saab anda ka põllumajandus. Tehtud ettepaneku kohaselt sõltub 30% kõigist otsetoetustest, mis talunikele antakse, tegevuse keskkonna- ja kliimahoidlikkusest. Näiteks püsirohumaat säilitamine koos sööda pakkumisega aitab kaitsta bioloogilist mitmekesisust ja siduda süsinikku. Lisaks teeb komisjon ettepaneku, mille kohaselt peaksid liikmesriigid kulutama vähemalt 25% Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi maksetest oma uutele maaelu arengu programmidele, mis käsitlevad kliimamuutuse leevendamist ja nendega kohanemist ning mulla majandamist.

Komisjoni ettepaneku kohaselt suureneb märkimisväärselt ELi teaduse ja innovatsiooni rahastamine, s.o 54 miljardilt eurolt 80 miljardi euroni sellistes valdkondades nagu transport, energeetika, materjalid ja säästlik biomajandus. Kliimameetmed on üks kuuest ühiskondlikust katsumusest, mida uues teaduse raamprogrammis Horisont 2020 esmatähtsaks peetakse. Ligikaudu 35% eelarvest on kliimaga seotud ning seega on vähemalt 60% kõigist ressurssidest seotud säästva arenguga, aidates vastastikku kaasa kliima- ja keskkonnamäärkide tugevdamisele.

Kliimameetmeid süvalaiendatakse ka liiduvälistes poliitikavaldkondades. Praegu moodustavad kliimaga seotud rahalised vahendid vaid 8% ELi kulutustest arengumaades. Kui neid suurendada 20%ni, on kliimamuutuse leevendamiseks ja nendega kohanemiseks paikades, kus ollakse kliimamuutuse suhtes kõige haavatavamad, 14 miljardit eurot.

Lühidalt öeldes viiakse kliimamuutusega kliimameetmed väikesest tarastatud eelarvenurgast suurde kuluvaldkonda ja kiirendatakse üleminekut kliimahoidlikule ning energia- ja ressursitõhusale ühiskonnale. ☉

Lisateave

<http://ec.europa.eu/clima/policies/finance/budget/>

EMASi auhindadega tunnustatakse erakordset keskkonnajuhtimist

EMASi (keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem) auhindade jagamisega püütakse parandada äriühingute ja avaliku võimu keskkonnatulemusi. Auhiinad, mis komisjon 2005. aastal kasutusele võttis, on kõige mainekamad keskkonnajuhtimisauhiinad ning neid antakse vaid parimate tulemustega äriühingutele ja avaliku võimu kandjatele.

2011. aasta EMASi kandidaatide ja võitjate ühispilt. Tseremoonia Krakówi lähedal asuvas Wieliczka soolakaevanduses.

ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem (EMAS) on äriühingute ning muude organisatsioonide, nt kohalike omavalitsusüksuste ja riigiorganite juhtimisvahend, mille abil hinnatakse keskkonnatulemusi, antakse nende kohta aru ning parandatakse neid. Kui see 1995. aastal kasutusele võeti, piirduti algselt tööstussektori ettevõtetega, ent 2000. aastast alates avati võistlus kõigile Euroopa Liidu avalik-õiguslikele ja eraõiguslikele teenustele. Kümme aastat hiljem lihviti süsteemi veelgi ja nüüd saavad EMAS Globali raames taotleda oma tulemuste registreerimist ka organisatsioonid, mis asuvad väljaspool Euroopa Liitu. Esimesed katseprojektid juba käivad. Registreerunud on üle 4400 organisatsiooni ja üle 7800 asukoha.

Igal aastal jagatakse EMASi auhinda kuues kategoorias saavutuste eest konkreetses keskkonnatoime valdkonnas. Varasemate teemade hulka on kuulunud ressursitõhusus ja jäätmekäitlus. 2011. aastal hinnati osalejate oskusteavet „pidevat paranemist võimaldavate sidusrühmade kaasamise, sealhulgas töötajate kaasamise vallas“.

Kuues kategoorias nimetati kandidaatideks 36 organisatsiooni 15 liikmesriigist. Nende tulemusi hindas sõltumatu kaheksaliikmeline žürii, mis koosnes keskkonnajuhtimise ja sidusrühmade kaasamise valdkonna asjatundjatest.

Kõik kandidaadid olid leidnud uudeid sidusrühmade kaasamise lahendusi, et parandada keskkonnajuhtimist: tarnijate koolitusprogrammid, silmast silma kohtumised kohalike omavalitsusüksuste esindajate ja tootmisalade naabritega ning laste haridusprogrammid.

Pärast põhjalikku hindamisprotsessi anti auhiinad kuuele võitjale üle Unesco maailmapärandiks tunnistatud Krakówi (Poola) lähedal Wieliczka soolakaevanduses toimunud tseremoonial.

Auhinnasaajad:

- eraõiguslikud mikroorganisatsioonid: Belvas Organic Chocolate (Belgia);
- eraõiguslikud väikeorganisatsioonid: Kneissler Brünieretechnik (Saksamaa);
- eraõiguslikud keskmise suurusega organisatsioonid: ebswien hauptkläranlage (Austria);
- eraõiguslikud suurorganisatsioonid: Eurobank EFG Bank (Kreeka);
- avalik-õiguslikud väikeorganisatsioonid: Fritz-Erler-Schule Pforzheim (Saksamaa);
- avalik-õiguslikud suurorganisatsioonid: Ravenna omavalitsusüksus (Itaalia).

Videoläkituses tunnustas ELi keskkonnavolinik Janez Potočnik eeskujulikke võitjaid. Ta mainis, et nende optimaalsed keskkonnatulemused vähendasid tegevuskulusid ja suurendasid konkurentsivõimet. Lõpetuseks viitas ta sellele, et ressursitõhusa tegevuspraktika tähtsust mõistvate organisatsioonide hulk kasvab kõigis kategooriates.

Lisateave

<http://ec.europa.eu/environment/emas/emasawards/index.htm>

🎯 Ressursitõhususe strateegiat arendatakse edasi

Nüüd, kui ELi liikmesriikide valitsused on toetanud komisjoni nägemust ressursitõhusast Euroopast, on 2012. aastal esmatähtis teha konkreetseid edusamme üksikasjaliku tegevuskava täitmisel. See on oluline, et eelseisvatel kümnenditel suurendada investeerimis- ja innovatsioonikindlust ning suunata strateegia selgele rajale.

Pisut enne jõule avaldasid Euroopa Liidu liikmesriikide keskkonnaministrid toetust „Ressursitõhusa Euroopa tegevuskavale”, mis suunab ELi säästlikuma ja konkurentsivõimelisema majanduse poole. Nad toetasid sektoriülest lähenemisviisi, avaldasid täielikku toetust komisjoni üldisele ettekujutusele ning kinnitasid oma valmisolekut arutada lühiajalisi ja keskmise pikkusega meetmeid saavutamaks jätkusuutlik majanduskasvu 2050. aastaks.

Selle poliitilise mandaadi abil tegeleb komisjon nüüd strateegia võimalikult konkreetseks ja ambitsioonikaks muutmiseks. Tähelepanu keskendub neljale põhivaldkonnale.

Järgmised sammud

Ressursitõhususe tegevuskava, mis on Euroopa 2020. aasta strateegia tugisambaks, lõimitakse ELi majanduse juhtimise kõigis valdkondades. Iga-aastane majanduskasvu analüüs juba hõlmab selliseid tähtsaid meetmeid nagu keskkonna maksustamine, keskkonnakahjulike toetuste kõrvaldamine ja rohelistesse meetmetesse investeerimine ning sellele tuleb järg jooksva Euroopa poolaastal.

Teiseks hakkab komisjon käivitama mitut sidusrühma hõlmavat protsessi, et arutada ressursitõhususe näitajaid ja sihte, ning tegeleb parasjagu olemasolevate teadmiste sõelumise ja analüüsimisega. Koostatakse ka ressursitõhususe tulemustabelit.

Kolmas algatus on ressursitõhusa üleminekuplatvormi loomine. See kõrgetasemeline rühm, mis kaitseb paljusid erinevaid, sealhulgas ärikogukonna huve, suurendab ressursitõhusa agenda poliitilist nähtavust ja aitab kaasa selle edasisele rakendamisele.

Komisjon tegeleb ka roheliste toodete ja teenuste ühisturu suurendamisega, rõhutades vajadust säästliku tarbimise ja tootmise ning tarbijate kui täieõiguslike ühtsel turul osalejate tunnustamise järele. Käimas on avalikud konsultatsioonid kasutatavate meetmete üle – tulemusi on oodata aasta lõpuks.

Need võivad hõlmata ühist Euroopa meetodikat ökoloogilise jalajälje suuruse määramiseks, materjali tõhususe miinimumnõuete kehtestamist, roheliste riigihangete edendamist ja ettevõtete keskkonnatulemuste seiret.

Ehkki aastani 2020 – rääkimata aastast 2050 – on palju aega, leiab komisjon, et alustada tuleb kohe, sest raskete otsuste edasilükkamine teeb kursimuutuse hiljem veel keerulisemaks. ELi eesistujariigi Taani üks esimestest

on roheline Euroopa ja komisjon toetab täielikult Taani püüdlusi kasutada selleks kõikehõlmavat lähenemisviisi. Keskkonna- ja majandushuve on võimalik mõistlikult kombineerida – neid ei ole vaja vastandada arutelus, mis puudutab Euroopa ühiskonna esimusi. 🎯

Lisateave

http://ec.europa.eu/resource-efficient-europe/index_et.htm

http://ec.europa.eu/environment/resource_efficiency/

Ökoinnovatsioon roheline kasvu saavutamiseks

Ökoinnovatsioon annab olulise panuse Euroopa 2020. aasta strateegiasse targa, säästliku ja kaasava kasvu saavutamiseks. Komisjoni uus tegevuskava sätestab, kuidas ületada konkreetsed takistused, vähendada keskkonnale avaldatavat survet ning ületada innovatsiooni ja turu vaheline lünk.

© Shutterstock

Ökoinnovatsioon on innovatsioon säästva arengu nimel, vähendades mõju keskkonnale, suurendades vastupanuvõimet keskkonnasurvele või saavutades loodusvarade tõhusama ja vastutustundliku kasutuse.

Ökoinnovatsiooni kava vahetab välja keskkonnatehnoloogia tegevuskava ja toetub selle raames saavutatule. Sellele kogemusele tuginev kava avardab roheliste tehnoloogiate algset fookust ja tuvastab konkreetsed alad, kus innovatiivne tehnoloogia võib kasu anda.

Kui taastuenergia välja arvata, on ökoinnovatsioon tasahilju jõudnud turgudele. Kitsaskoht on see, et turuhinnad ei kajasta keskkonnakulusid ja -hüvesid täpselt, eksisteerivad negatiivsed mõjurid ja toetused ning majandusstruktuurid on jäigad.

Tegevuskavas väidetakse, et nõudlust on võimalik suurendada regulatiivsete mõjurite, eraõiguslike hangete ja riigihangete, standardite ning tulemusemärkide abil. Lisaks tekitab partnerlusel põhinev pikaajaline ökoinnovatsiooni strateegia innovatsiooniks, ideede vahetamiseks ning võrgustike ja äriühete sõlmimiseks vajaliku kriitilise massi.

Tegevuskava võtab sihikule nii pakkumise kui ka nõudluse ja kasutab ökoinnovatsiooni suurendamiseks kuut peamist liikumapanevat jõudu. Need on keskkonna poliitika ja õigusaktide kasutamine, näidisprojektide ja -partnerluste toetus, uute standardite ning finants- ja tugiteenuste väljatöötamine VKEde jaoks, rahvusvaheline koostöö ning abi treeningprogrammide jaoks, mis arendavad uusi oskusi, mida tööturg vajab.

See hõlmab konkreetseid verstaposte ja sihtkuupaevi, et ökoinnovatsiooni arengutempot kiirendada. Näiteks Euroopa olemasolevate vee-, jäätme- ja õhuõigusaktide

läbivaatamine järgmise kolme aasta jooksul pakub uusi võimalusi, nagu ka ELi kemikaalieskirjad, mis soodustavad ohtlike eelkäijate asendamist ohutumate ainetega.

Kasvav majandussektor

Viis aastat ELi keskkonnatehnoloogiate rakendamist on näidanud ökoinnovatsiooni potentsiaali luua Euroopas uusi äriühimusi ja kasvu ning töökohti. Ökotööstusest on saanud juba märkimisväärne majandussektor, mille hinnanguline aastakäive on 319 miljardit eurot. See on suurem kui terase-, ravimi- ja autotööstus.

Ökotööstus kasvab praegu ligikaudu 8% aastas ning on iseäranis märgatav jäätmete ja reovee käitlemise, veevarustuse ja ringlusevõetud materjalide sektorites. ☉

Lisateave

Komisjoni teatis. Innovatsioon säästva tuleviku rajamiseks – ökoinnovatsiooni tegevuskava (KOM(2011) 899):

http://ec.europa.eu/environment/etap/inaction/pdfs/COMM_PDF_COM_2011_0899_F_ET_COMMUNICATION.pdf

Attitudes of European entrepreneurs towards eco-innovation. Analytical report (Euroopa VKEde suhtumine ökoinnovatsiooni. Analüütiline aruanne). Flash Eurobarometer 315, märts 2011:

http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_315_en.pdf

🎯 Natura 2000 raamistiku rahastamine

Natura 2000 on ELi bioloogilise mitmekesisuse poliitika nurgakivi. Nüüd, kui Natura 2000 võrgustiku rajamine hakkab lõpule jõudma, on esmatähtis panna see täielikult toimima asjaomaste alade efektiivse juhtimise ja taastamise teel. Ehkki põhivastutus lasub liikmesriikidel, esitas komisjon hiljuti talituste töödokumendi, milles näidatakse, kuidas ELi eri rahastamisallikaid kasutada investeeringute märkimisväärseks suurendamiseks.

Natura 2000 on maailma suurim kaitsealade võrgustik. See hõlmab üle 26 000 ala ning selle territoorium on suurem kui Saksamaa, Poola ja Tšehhi kokku. Selle aluseks on selline lähenemine maa- ja veemajandusele, mille otstarve on tagada inimestele säästev elatis, kaitstes samas Euroopa loodusvarasid ja metsiku looduse pärandit.

Võrgustiku tulemuslikuks juhtimiseks on vaja igal aastal ligikaudu 5,8 miljardit eurot, millest kolmandik kulub ühekordseteks investeeringuteks. Elupaikade direktiiv seob vajalikud kaitsemeetmed ELi kaasrahastamisega. See saavutatakse Natura 2000 rahastamise ja peamiste poliitikavaldkondade lõimimise teel. Neist kõige olulisem on põllumajandus, eelkõige maaelu arengu osa koos põllumajanduse keskkonna- ja metsameetmetega. Ka ühtekuuluvuspoliitikal on oluline roll investeeringute rahastamises, eelkõige uutest liikmesriikides.

Pärast 2014. aastat on lõimimise tugevdamise põhielemendiks ELi kaasrahastamise seadmine strateegilisemale alusele. Liikmesriikidel palutakse töötada välja Natura 2000 mitmeaastased rahastamisstrateegiad, mida nimetatakse „tähtsusjärjestatud tegevuskavadeks“. Need määratlevad järgmise perioodi tegevuse, teiseks selle praktilisteks kaitsemeetmeteks ning tuvastavad selged seosed asjaomaste ELi fondide ja programmidega, sh nendega, mis on seotud mere- ja kalanduspoliitikaga. Programm LIFE, eelkõige kavandatud „lõimitud projektid“, on peamine vahend, mille abil need rahastamisstrateegiad ellu viia.

Peamised hüved

Hoolimata suurtest rahasummadest on Natura 2000-sse investeerimise sotsiaalmajanduslikud hüved, mille hinnanguline suurus on 200-300 miljardit eurot aastas, palju suuremad kui hinnangulised kulud. Natura 2000 pakub mitut tähtsat ökosüsteemi teenust, sh süsiniku sidumist ja talletamist, veega varustamist ja selle puhastamist, üleujutuste ohjamist ning looduskatastroofide ennetamist. Seepärast on Natura 2000-i tähtis osa nii kliimamuutusega kohanemisel kui ka nende leevendamisel; praegu seob võrgustik 35 miljardit tonni CO₂, mille hinnanguline väärtus on 607-1130 miljardit eurot. Lisaks hinnatakse võrgustiku iga-aastaste turismi ja puhkamisega seotud hüvede väärtuseks 5-9 miljardit eurot.

Hästi juhitud võrgustik aitab kaasa ELi laiemate keskkonnaeesmärkide saavutamisele. Üks neist on bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemide vähenemise peatamine ning kasvuks pööramine 2020. aastaks. Natura 2000 võrgustiku roll on selle eesmärgi saavutamises määrav. 🎯

Lisateave

<http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/>

🎯 Tulemuste hindamine toetab uusi ökotehnoloogiaid

Uutel ökotehnoloogiatel on üks peamine takistus võrreldes traditsiooniliste konkurentidega. Paljud ostjad eelistavad järeleproovitud ja katsetatud seadmeid nendele, mis võivad olla paremad, ent mille toime ei ole teada. Kontrollimise katseprogrammi eesmärk on see takistus kõrvaldada, pakkudes innovatoritele sõltumatut hinnangut, mida nad saavad oma toote toime kohta kasutada.

ELi keskkonnatehnoloogia kontrollimise katseprogramm on loodud selleks, et anda sõltumatut ja usaldusväärset teavet uute keskkonnatehnoloogiate kohta. Osana ökoinnovatsiooni tegevuskavast aitab see teenus kolme eri rühma.

Objektiivne hinnang võimaldab tootjatel esitada investoritele ja klientidele usaldusväärseid tõendeid uute ökotehnoloogiate toime kohta. Ostjatel on juurdepääs kontrollitud ja teaduslikult kinnitatud andmetele, mille põhjal otsustada. Reguleerimisasutustel ja poliitikakujundajatel on usaldusväärsed andmed väljatöötatavate uute tehnoloogiate võimekuse kohta.

Programm põhineb aastatel 2004–2009 keskkonnatehnoloogia kontrolli aluseks olevate uuringute ja katseprojektide tulemustel

sellistes valdkondades nagu veepuhastus, pinnase ja põhjavee taastamine ning õhu-reostuse likvideerimine; programmi raames on tegelikes tingimustes uuritud 30 tehnoloogiat.

Kontrolliprotseduurid

2009. ja 2010. aastal aitasid katseprogrammi ette valmistada seitse liikmesriiki – Belgia, Tšehhi, Taani, Soome, Prantsusmaa, Poola ja Ühendkuningriik –, kes moodustasid keskkonnatehnoloogia kontrolli juhtühma. Keskkonnatehnoloogia kontrolli kaitseprogramm on avatud ELi liikmesriikidest või assotsieerunud riikidest pärit osalejatele.

Kontrollorganid, nagu tehnokeskused ja laboratooriumid, mis soovivad programmis

osaleda, tuleb akrediteerida asjaomaste riiklike organisatsioonide poolt. Nad peavad tõendama, et on sõltumatud ja pädevad vajalike teaduslike kontrollkatsete tegemiseks. Esimesed katsed peaksid saama läbi pärast suve.

Tehnoloogia arendajatele on kontrollimine vaid üks etapp pikemas protsessis, mis algab teadusuuringutega ja lõpeb siis, kui toode on turustamiseks valmis.

Keskkonnatehnoloogia kontrollimisel sätestab üldprotokoll konkreetsed protseduurid ja nõuded, et tagada katse andmete kvaliteet ja usaldusväärsus, jättes ruumi ka paindlikkusele.

Komisjon moodustab tehnilised rühmad selliste tehnoloogiavaldkondade jaoks nagu vesi, energeetika ja jäätmed ning moodustab sügisel nõuandva foorumi, et tagada sidusrühmade kaasamine. Toimuvad ka arutelud selliste riikidega nagu USA, Kanada, Jaapan, Lõuna-Korea ja Filipiinid, mis rakendavad kontrollisüsteemi vastastikuseks tunnustamiseks sarnaseid programme.

Selle rahastu raames võivad äriühingu kulud olla väga erinevad, ent keskmiselt on need pelgalt kontrolli puhul 28 000 eurot. Kui kontroll hõlmab ka katsetamist, võivad kulud kerkida ligikaudu 53 000 euroni. On loodud ELi ja riiklike rahastamisvahendeid, et piirata väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kulusid kuni 20 000 euroni. 🌐

Lisateave

<http://ec.europa.eu/environment/etv/index.htm>

Lisateave: ENV-ETV@ec.europa.eu

🎯 Euroopa taimede, molluskite ja mageveekalade arvukus on muret tekitavas languses

Euroopa punane raamat on ligikaudu 6 000 liigi kaitse seisundi perioodiline hinnang, millega tehakse kindlaks, kas neid ähvardab Euroopas väljasuremine, mille tõttu tuleb võtta kaitsemeetmeid suundumuse pööramiseks. Euroopa punase raamatu koostamist rahastab eelkõige Euroopa Komisjon, kuid tegu on laiema ettevõtmisega, mida korraldab Rahvusvaheline Looduskaitse Liit (IUCN).

Euroopa loomastiku ja taimestiku värskeima hinnangu kohaselt on ohus suur osa molluskitest, mageveekaladest ning õis- ja sõnajalgtaimedest.

Täpsemalt on ohus 44% magevee molluskitest, 37% mageveekaladest, 23% kahepaiksetest, 20% erinevatest maismaamolluskitest, 19% roomajatest, 15% imetajatest ja kiilidest, 13% lindudest, 11% saproksüülsetest põrnikatest (st surnud puidust sõltuvatest põrnikatest), 9% liblikatest ning 467 õis- ja sõnajalgtaimeliiki.

Kõige suuremas ohus on mageveemolluskid. Varem laialt levinud jõekarbiliike leiab nüüd vaid üksikutes jõgedes Prantsusmaal ja Hispaanias. Tegu on nüüdseks ühega vaid kahest molluskiliigist, mille taastamise toetamiseks on koostatud üleeuroopaline tegevuskava.

Reostus, ülemäärane kalapüük, võõrliigid, elupaikade kadumine ja inimtegevus, nagu näiteks tammide ehitamine, on mõjutanud keskkonda, kus Euroopa mageveekalad elavad. 531 Euroopa liigi uurimise käigus selgus, et arvukus väheneb 17% liikidest, suureneb vaid 1% ja 6% olukorda peetakse stabiilseks. Ülejäänud 76% arvukuse suundumuse kindlakstegemiseks napib andmeid.

Euroopas kasvab üle 20 000 õis- ja sõnajalgtaimeliigi, millest praeguseks on hinnatud ligikaudu 1826. Need hõlmavad põllukultuuride looduslikke sugulasi, mis on toidukindluse seisukohast määrava tähtsusega, ent mis jäetakse kaitsmisel sageli hooletusse. Ohustatud taimeliigid hõlmavad suhkrupeedi, nisu, kaera, salati ja *Beta patula* – oluline geeniallikas vastupanuvõime suurendamiseks viiruste suhtes – looduslikke sugulasi.

Hästi läbimõeldud kaitsemeetmed avaldavad mõju. Korsikal kasvava taime *Centranthus trinervis*'e staatust on uuendatud eriti ohustatud liigist ohustatud liigiks pärast seda, kui taime ainus teadaolev kasvupaik võeti kaitse alla.

Käimasolev töö

Pidev töö on Euroopa bioloogilist mitmekesisust ähvardavate ohtude kaardistamine. Komisjon sõlmis hiljuti lepingud merekalade, lindude ja mesilaste punaste raamatute koostamiseks. Järgmise kolme aasta jooksul koguvad asjatundjad teavet iga rühma arvukuse ja leviku, suundumuste ning ohtude kohta. Algatuse ajal langeb näiteks looduslike ja kodumesilaste arvukus – see omakorda vähendab tolmlemisvahendeid, mis on tähtis nii

looduslikele ökosüsteemidele kui ka põllumajandusele. Ehkki Rahvusvahelisel Mereuringute Nõukogul (ICES) on teaduslikud andmed kalanduse kasutatud kalavarude seisundi kohta, hõlmab merekalade punane raamat kõiki Euroopa merekalaliike. 🎯

Lisateave

<http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/redlist/>

☉ LIFE'i toetus Euroopa ohustatud liikidele

Uus teave Euroopa liikide ohustatuse ulatuse kohta rõhutab ELi tugeva looduskaitsepoliitika tähtsust. Eelmise aasta novembris avaldasid Euroopa Komisjon ja Rahvusvaheline Looduskaitse Liit (IUCN) kolm uut punast raamatut ohustatud liikide kohta. Koos viitavad nad Euroopa loomastiku ja taimestiku muret tekitavale vähenemisele.

LIFE parandab aadria tuura elutingimusi.

Euroopa Komisjoni programm LIFE pakub rahalisi vahendeid, et kõrvaldada need ohud, mis ELi liike ähvardavad. Tüüpilist näidet kohtame Põhja-Itaalia Po jõe vesikonnas. Seal on looduskaitseasutused edukalt kasutanud LIFE'i vahendeid IUCNi poolt hiljutises Euroopa mageveekalade punases raamatus „eriti ohustatud“ liigiks nimetatud kalaliigi pikaajaliste väljavaadete parandamiseks.

Tuurade toetus

Aadria tuur (*Acipenser naccarii*) võib kasvada kuni kahe meetri pikkuseks ja kaaluda ligikaudu 25 kg. See muljet avaldav liik on kannatanud ülepeügi all ja looduslikku arvukust hinnatakse vaid 250-le. Vaja oli kiirelt tegutseda, et arvukuse vähenemine ümber pöörata, ning programm LIFE aitas probleemi lahendada.

LIFE'iga kaetud liikide kaitse töi kaasa tuurade kudemispaikade olukorra paranemise. Ohtude vähendamiseks võeti kasutusele kaitsemeetmed, nagu kalastusõiguste tasuliseks muutmise jõe strateegilises osas, kus tuurad paljunemas käivad. Projekti LIFE meeskond vähendas ka konkurentsi, kõrvaldades suurel hulgal invasiivseid mageveeliike (harilik säga e *Silurus glanis*). Eri meetmed osutusid tõhusaks aadria tuura suletud populatsiooni säilitamiseks.

Ex-situ kaitse

Projekti LIFE kaitsetöö hõlmab *ex-situ* tegevusi noorte isendite varude kasvatamiseks vangistuses. Kasvatuse programmi käivitamiseks valiti tuurad seepärast, et nende geneetiline variatsioon sarnaneb teiste looduslike populatsioonidega.

Kahe aasta jooksul arendati ja valideeriti kunstliku paljunemise lahendusi, mis võimaldas *ex-situ* kalavarudel kasvada piisava küpsusastmeni. Edukalt kasvatati ja rühmiti lasti valitud kohtades vabasse loodusesse 1828 tuura. Kõigil oli mikrokiip, et oleks võimalik nende liikumist jälgida. Enne vabasse loodusesse laskmist läbisid tuurad kohanemisperioodi poollooduslikus kasvuterminalis, kus neid valmistati ette eluks looduslikus keskkonnas.

Projekti olulise tulemusena avaldati ka aadria tuura puudutav tegevuskava, kus pöörati erilist tähelepanu varude taastamisele, kaitsele ja kudemispaikade parandamisele. Ticino piirkondlik looduspark on selle kava kasutusele võtnud, aidates säilitada ELi kaitsetoetuse pärandit selle haruldase liigi toetuseks.

LIFE'i toetus aadria tuurale on vaid üks näide programmi toetatavatest ohustatud Euroopa liikidest (vt ka „LIFE improving the conservation status of species and habitats“, <http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/lifefocus/nat.htm#art17>). ☉

Teabe saamiseks tellige endale LIFEnews aadressil <http://ec.europa.eu/environment/life/subscribenewsletter/index.html>

Uued väljaanded

Seas For Life: Protected – Sustainable – Shared European Seas by 2020

Euroopa mered ja ookeanid on meie üks väärtuslikumaid varasid: saame neist toitu ja energiat, tegeleme nendel majandustegevusega, mis ulatub kaubandusest turismini, ning nad rikastavad meie bioloogilist mitmekesisust ja aitavad meid võitluses kliimamuutusega. Lõviosa inimtegevusest häirib kahjuks merekeskkonna õrna tasakaalu. EL on seadnud endale eesmärgiks tagada nende hea keskkonnaseisundi 2020. aastaks. Sisukas brošüür kirjeldab mitmeid katsumusi, millega me silmitsi seisame, ja seda, kuidas neid lahendada.

Ainult inglise keeles. Tellimiseks või allalaadimiseks vt

<http://bookshop.europa.eu/et/seas-for-life-pbKH3111249/>

2012 Blueprint to safeguard Europe's Water Resources

ELi veepoliitika põhieesmärk on tagada, et kogu liidus oleks piisavalt hea kvaliteediga vett inimeste ja keskkonna vajaduste rahuldamiseks. Edusammudest hoolimata tuleb teha enam. Liit koostab parasjagu kava, mis hõlmab selliseid küsimusi nagu maakasutus, valitsemine, innovatsioon ja tõhusus, mis aitavad kaitsta Euroopa vett. Kaheleheküljeline brošüür juhatab sisse strateegia, mis avaldatakse aasta lõpus.

Ainult inglise keeles. Tellimiseks või allalaadimiseks vt

<http://bookshop.europa.eu/et/2012-blueprint-to-safeguard-europe-s-water-resources-pbKH3211889/>

Best LIFE Environment Projects for 2010

Käesolevas brošüüris antakse põhjalik ülevaade 13 parimast LIFEi keskkonnaprojektist, mis said 2011. auhinna eelmise aasta tegevuse eest. Nad valiti välja vahetu ja pikaajalise keskkonna-, majandusliku ja sotsiaalse mõju, uuenduslikkuse ja ülekantavuse, valdkondliku asjakohasuse ning tasuvuse kriteeriumidest lähtuvalt. Neli neist – kaks Itaalias ning üks Hispaanias ja Rootsis – said parimatest parima tiitli tänu uudsele lähenemisviisile kliimamuutusega võitlemisel, energia tootmisel, ringlussevõtul ja jäätmete vähendamisel.

Ainult inglise keeles. Tellimiseks või allalaadimiseks vt

<http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/bestprojects/documents/bestenv10.pdf>

Buying Green! Green public procurement in Europe: a summary

See 15-leheküljeline väljaanne tutvustab roheliste riigihangete mõistet ning annab näidete varal ülevaate, kuidas seda ELis ja liikmesriikide rakendatakse. Väljaanne sisaldab arvukaid näiteid rahaliste ning keskkonnahüvede kohta.

Ainult inglise keeles. Tellimiseks vt

<http://bookshop.europa.eu/et/buying-green-pbKH3211747/>

Kui pole kirjas teisiti, saab väljaandeid tasuta EU Bookshopi kodulehelt bookshop.europa.eu

Agenda

Roheline nädal

22.–25. mai 2012, Brüssel

Selle iga-aastase kõrgetasemelise ürituse 12. teemaks on vesi. Enam kui 40 istungil keskendutakse sellele väärtuslikule loodusvarale, et tagada selle piisav olemasolu arvukate kasutusviiside jaoks.

<http://ec.europa.eu/environment/greenweek/>

Euroopa keskkonnasõbralike ettevõtete konkurs

23. mai 2012, Brüssel

Konkursil tunnustatakse ettevõtteid, mis on edukalt ühendanud innovatsiooni, rahandusliku jätkusuutlikkuse ja keskkonnamured. Eriline rõhk on väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel.

http://ec.europa.eu/environment/awards/whats_new.html?panel=3

Kolmas Euroopa veekonverents

24.–25. mai 2012, Brüssel

Konverents toimub rohelise nädala raames ja aitab kaasa Euroopa veeresursside kaitse kava koostamisele.

<http://www.emwis.net/thematicdirs/events/2012/05/3rd-european-water-conference>

ÜRO säästva arengu konverents RIO+20

20.–22. juuni 2012, Rio de Janeiro, Brasiilia

Konverentsi eesmärk on tagada säästva arengu poliitiliste kohustuste uuendamine, hinnata tehtud edusamme ja lahendada uusi ja tekkivaid probleeme.

<http://www.uncsd2012.org/rio20/>

Lühidalt uudiseid

Euroopa Komisjon andis välja soovitusel nanomaterjali mõiste kohta

Nende suurus on 1–100 miljardikku meetrist. Neid kasutatakse sadades toodetes alates hambapastast kuni riiete, akude ja värvideni. Need on oluliseks osaks meditsiini, keskkonnakaitse ja energiatõhususe saavutustest. Ent nanomaterjalid tuleb selgelt defineerida, tagamaks nende allutamise asjakohastele kemikaalide ohutuseeskirjadele. Soovituse aluseks on põhjalikud teaduslikud nõuanded ja soovitus kasutatakse ELi õigusaktides. Soovitus võimaldab anda avalikkusele täpset teavet ning tagada tootjatele selge ja sidusa regulatiivse raamistiku.

Mõiste määratluse kohaselt on nanomaterjal „looduslik, juhuslikult tekkinud või tööstuslikult toodetud materjal, mis on sidumata olekus või esineb kämbu või pahma kujul ning mille loimisest vähemalt 50% moodustab fraktsioon osakekestest, mille üks või mitu välismõõdet on vahemikus 1–100 nm“.

Lisateave

<http://ec.europa.eu/environment/chemicals/nanotech/index.htm>

Jäätmete kasutamine töökohtade loomiseks ja raha säästmiseks

Komisjoni värske uuringu „ELi jäätmealaste õigusaktide rakendamine rohelise kasvu tagamiseks“ kohaselt säästaks ELi jäätmealaste õigusaktide täielik järgimine liidule aastas 72 miljardit eurot, suurendaks jäätmeäitluse ja ringlussevõtu sektori aastakäivet 42 miljardi euro võrra ning loob 2020. aastaks üle 400 000 uue töökohta. Uuringus jõutakse järeldusele, et tugevam riiklik kontroll, suuremad teadmised jäätmeäitlusest, põhimõtte „saastaja maksab“ nõuetekohane rakendamine ning ebaseaduslike jäätmete vähendamine tooks kaasa märkimisväärsed keskkonna-, majandus-, finants- ja sotsiaalhüved. Raportis analüüsiti Küprose, Saksamaa, Iirimaa, Itaalia ja Madalmaade juhtumiuuringuid. Raportis tehtud tähelepanekute põhjal töötatakse ressursitõhusa Euroopa tegevuskava raames välja õiguslikud ja majanduslikud meetmed rohelise kasvu tagamiseks.

Lisateave

<http://ec.europa.eu/environment/waste/strategy.htm>

EL toetab rändlindude ja haide kaitset

Euroopa Liit allkirjastas 2011. aasta novembris metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni raames kaks vastastikuse mõistmise memorandumit, millest üks puudutab röövlindude rändliikide kaitset Aafrikas ja Euraasias ning teine haide rändliikide kaitset. Allkirjutanute seas on ka mõned ELi liikmesriigid. Konventsiooni puhul on tegu valitsustevahelise lepinguga, milles kutsutakse üles tegema rahvusvahelist koostööd maismaa- ja veeloomade ning lindude rändliikide kaitseks. Röövlindude puudutava vastastikuse mõistmise memorandumiga püütakse koordineerida meetmeid, parandamaks rändlindude kaitse olukorda ja vajaduse korral tagada, et nende arvukus hakkaks vähenemise asemel suurenema. Haisid puudutava memorandumi eesmärk on saavutada ja säilitada haide rändliikide kaitse olukorra paranemine, lähtudes parimatest teadaolevatest teaduslikest andmetest.

Need konventsiooni instrumendid on kooskõlas ELi õigusaktides ja üleilmselt võetud kohustustega. Enamik meetmeid on ELis juba rakendatud liikide tegevuskavade kaudu linnudirektiivi, elupaikade direktiivi, ELi haide tegevuskava ning muude kaitse- ja juhtimis-meetmete abil ühise kalanduspoliitika raames.

Lisateave

http://www.cms.int/species/raptors/BoP_MOU_&ActionPlan.htm

http://www.cms.int/species/sharks/sharks_mou.htm

